

Norsk ullstandard

Gjeldende fra 1. september 2022

Kvalitetstype A: Hvit fellull av crossbredtype, lenger enn 10 cm

Kvalitets-klasse	Lengdekrav	Finhetskrav	Spentst	Krusning	Dødhår	Marginnhold	Ullmengde etter vask	Vegetabil-innhold	Hvithet	Pigment	Filting	Preg
A1	≥ 100 mm	Mid. diam. ≤ 34 μ. Maks per fell: 39 μ	≥ 24 cm ³ /g	Tydelig	≤ 0,3 %	≤ 3,0 %	≥ 70 %	≤ 0,4 %	8 < (y-z) < 13	0	Ubetydelig	Typisk hvit crossbredull

Kvalitetstype B: Hvit fellull av crossbredtype, lenger enn 4 cm.

Kvalitets-klasse	Lengdekrav	Finhetskrav	Spentst	Krusning	Dødhår	Marginnhold	Ullmengde etter vask	Vegetabil-innhold	Hvithet	Pigment	Filting	Preg
B1	≥ 40 mm	Mid. diam. ≤ 33,0 μ. Maks per fell: 38 μ	≥ 24 cm ³ /g	Tydelig	≤ 0,3 %	≤ 3,0 %	≥ 67 %	≤ 0,3 %	8 < (y-z) < 13	0	Ubetydelig	Typisk hvit crossbredull
B2	≥ 40 mm	Maks per fell: 80 μ			≤ 2,0 %	≤ 10,0 %	≥ 65 %	≤ 0,7 %	8 < (y-z) < 14	0	Lett filting godtas	Spælull og utypisk ull godtas

Kvalitetstype C: Hvit fellull av crossbredtype, lenger enn 7 cm (C1 og C2) og pigmentert ull av crossbredtype (C1S og C2S)

Kvalitets-klasse	Lengdekrav	Finhetskrav	Spentst	Krusning	Dødhår	Marginnhold	Ullmengde etter vask	Vegetabil-innhold	Hvithet	Pigment	Filting	Preg
C1	≥ 70 mm	Mid. diam. ≤ 33,0 μ. Maks per fell: 38 μ	≥ 24 cm ³ /g	Tydelig	≤ 0,3 %	≤ 3,0 %	≥ 75 %	≤ 0,3 %	8 < (y-z) < 13	0	Ubetydelig	Typisk hvit crossbredull
C2	≥ 70 mm	Maks per fell: 80 μ			≤ 2,0 %	≤ 10,0 %	≥ 70 %	≤ 0,7 %	8 < (y-z) < 14	0	Lett filting godtas	Utypisk godtas
C1S	≥ 40 mm	Mid. diam. ≤ 34,0 μ. Maks per fell: 39 μ	≥ 24 cm ³ /g	Tydelig	≤ 0,3 %	≤ 3,0 %	≥ 67 %	≤ 0,3 %		Ja	Ubetydelig	Typisk pigmentert crossbredull
C2S					Godtas	Godtas	≥ 64 %	Godtas		Ja	Godtas. Hardfilt kastes	Variert. Spælull og utypisk ull godtas

Animalia – Fagtjenesten for ull

Kvalitetstype F: Ull av spælttype eller pelstyp

Kvalitets-klasse	Lengdekrav bunnul/dekkull	Finhetskrav bunnul/dekkull	Spent	Glans	Dødhår	Marginnhold	Ullmengde etter vask	Vegetabil-innhold	Hvithet	Pigment	Filting	Preg
F1	≥ 40 mm / ≥ 120 mm	≤ 25,0 μ / ≤ 60 μ	≤ 21 cm ³ /g	Observerbar	≤ 0,3 %	≤ 3,0 %	≥ 76 %	≤ 0,4 %	8 < (y-z) < 13	0	Ubetydelig	Typisk hvit spællull
F2	≥ 40 mm / ≥ 120 mm	Ikke krav / ≤ 90 μ			≤ 2,0 %	≤ 10,0 %	≥ 75 %	≤ 0,7 %	8 < (y-z) < 14	0	Lett filting godtas	Utypisk hvit ull godtas
F1S	≥ 40 mm / ≥ 120 mm	≤ 25,0 μ / ≤ 60 μ	≤ 21 cm ³ /g	Observerbar	≤ 0,3 %	≤ 3,0 %	≥ 76 %	≤ 0,4 %		Ja	Ubetydelig	Typisk pigmentert spællull
F1P	--- / ≥ 60 mm	Ingen bunnul / ≤ 60 μ		Observerbar	≤ 0,3 %	≤ 3,0 %	≥ 73 %	≤ 0,4 %		Ja	Ubetydelig	Pelsull, med god lokk.

Kvalitetstype G og V: Filtet ull og svært grov ull – ull med vegetabiler

Kvalitets-klasse	Lengdekrav	Finhetskrav			Dødhår	Marginnhold	Ullmengde etter vask	Vegetabil-innhold	Hvithet	Pigment	Filting	Preg
G					Godtas	Godtas	≥ 70 %	≤ 2,5 %	8 < (y-z) < 14	0	Godtas, opptil hardfilt	Variert
V					Godtas	Godtas	≥ 70 %	Godtas	8 < (y-z) < 14	0	Lett	Variert

Kvalitetstype H: Frasortert ull (Buk-, lår- og haleull)

Kvalitets-klasse	Lengdekrav	Finhetskrav		Dødhår	Marginnhold	Ullmengde etter vask	Vegetabil-innhold	Urinbrente fibre	Hvithet	Pigment	Filting	Preg
H1	Snitt ≥ 70 mm	Mid. diam. ≤ 40,0 μ. Maks per fell: 90 μ		≤ 2,0 %	≤ 10,0 %	≥ 70 %	≤ 0,7 %	Ubetydelig	8 < (y-z) < 14	0	Lett	Høst-/helårspreg
H2		Mid. diam. ≤ 40,0 μ. Maks per fell: 90 μ		≤ 2,0 %	≤ 10,0 %	≥ 64 %	≤ 0,7 %	Ubetydelig	8 < (y-z) < 14	0	Lett	Vårpreg
H3		Mid. diam. ≤ 40,0 μ. Maks per fell: 90 μ		≤ 2,0 %	≤ 15,0 %	≥ 64 %	≤ 0,7 %	Godtas		0	Lett	Variert

Beskrivende ullstandard

Ull av crossbredtype

A1 er hvit fellull av crossbredtype, lenger enn 10 cm.

Gjennomsnittlig fiberdiameter per fell skal være finere enn 34 mikrometer (μ), og alle ullhårene skal være finere enn 39 μ .

Det godtas bare ubetydelig marginnhold og ikke dødhår som vokser i fellen. Ulla skal være myk, kruset, og med god spenst. Fellen bør ha jevn fiberfinhet og lengde. Det godtas bare ubetydelig vegetabilinnhold og filting, og moderat fett- / skittinnhold. Det kreves god hvithet etter vask.

Ull som ikke holder kravene til første klasse, skal i klasse C2 eller i en annen passende klasse.

B1 er hvit fellull av crossbredtype, lenger enn 4 cm.

Gjennomsnittlig fiberdiameter per fell skal være finere enn 33 μ , og alle ullhårene skal være finere enn 38 μ .

Det godtas bare ubetydelig marginnhold og ikke dødhår som vokser i fellen. Ulla skal være myk, kruset, og med god spenst. Fellen bør ha jevn fiberfinhet og lengde. Det godtas bare ubetydelig vegetabilinnhold og filting, og moderat fett-/skittinnhold. Det kreves god hvithet etter vask.

Ull som ikke holder kravene til første klasse, skal i klasse B2 eller i en annen passende klasse.

B2 er hvit fellull av crossbred- /krysnings- /spæltype, lenger enn 4 cm.

Feller som ikke oppfyller kravet til første klasse, havner her.

Gjennomsnittlig fiberdiameter per fell skal være finere enn 40 μ , og alle ullhårene skal være finere enn 80 μ .

Det godtas en del marg og dødhår, samt noe vegetabiler og lett filting. Det godtas noe mer fett/skitt enn i første klasse. Kravet til hvithet etter vask er lavere enn for første klasse.

Frasortert ull med vårpreg (H2) kan gå i B2 dersom den overholder alle kriteriene i denne klassen utenom å være fellull.

C1 er hvit fellull av crossbredtype, lenger enn 7 cm.

Gjennomsnittlig fiberdiameter per fell skal være finere enn 33 μ , og alle ullhårene skal være finere enn 38 μ .

Det godtas bare ubetydelig marginnhold og ikke dødhår som vokser i fellen. Ulla skal være myk, kruset, og med god spenst. Fellen bør ha jevn fiberfinhet og lengde. Det godtas bare ubetydelig vegetabilinnhold og filting, og moderat fett- / skittinnhold. Det kreves god hvithet etter vask.

Ull som ikke holder kravene til første klasse, skal i klasse C2 eller i en annen passende klasse.

C2 er hvit fellull av crossbred- eller krysningstype, lenger enn 7 cm.

Feller som ikke oppfyller kravet til første klasse, havner her.

Gjennomsnittlig fiberdiameter per fell skal være finere enn 40 mikrometer (μ), og alle ullhårene skal være finere enn 80 μ .

Det godtas en del marg og dødhår, samt noe vegetabiler og lett filting. Det godtas noe mer fett/ skitt enn i første klasse. Kravet til hvithet etter vask er lavere.

Krysningull med crossbredpreg går i denne klassen.

C1S er pigmentert fellull av crossbredtype, lenger enn 4 cm.

Ullhårene skal være lengre enn 40 mm. Gjennomsnittlig fiberdiameter per fell skal være finere enn 34 mikrometer (μ), og alle ullhårene skal være finere enn 39 μ .

Det godtas bare ubetydelig marginnhold og ikke dødhår som vokser i fellen. Ulla skal være myk, kruset, og med god spenst. Fellen bør ha jevn fiberfinhet og lengde. Det godtas bare ubetydelig vegetabilinnhold og filting, og moderat fett-/skittinnhold.

Ull som ikke holder kravene til første klasse, skal i klasse C2S.

C2S er pigmentert ull av crossbred-/krysnings-/pels-/spæl-type, uten lengdekrav

All pigmentert ull som ikke oppfyller kravene til første klasse, havner her.

Klassen inneholder også pigmentert ull hvor buk-, lår- og haleull er blandet med fellulla, pigmentert frasortert ull, pigmentert tydelig filtet ull opp til hardfilt, pigmentert ull med mer enn litt vegetabiler, pigmentert urinbrent ull og pigmentert ull som er kortere enn 40 mm. Det godtas grov ull, margull og dødhår.

Ull av spætype

F1 er hvit fellull av god spætype, lenger enn 12 cm (dekkull) og 4 cm (bnull).

Lengdekravet til dekkulla er 120 mm, og kravet til fiberfinhet er mindre enn 60 μ . Lengdekravet til bnulla er på 40 mm, og kravet til fiberfinhet er mindre enn 25 μ .

Det godtas bare ubetydelig marginnhold, relativt få og fine dødhår, og svært få «type 3»-hår¹. Dekkulla skal være lang, myk og glansfull, med vesentlig kortere og finere bnull. Bnullas lengde skal være 1/3 – 1/2 av lengden til dekkulla. Det godtas bare ubetydelig vegetabilinnhold og filting, og lavt fett-/skittinnhold. Det kreves god hvithet etter vask.

Ull som ikke holder kravene til første klasse, skal i klasse F2 eller i en annen passende klasse.

¹ Type 3-hår er tykke, stive hår i fellen hos spælsau. De er lenger enn bnulla, men kortere enn dekkulla. Kalles også korte dekkullhår. En alvorlig kvalitetsfeil i spæull

Animalia – Fagtjenesten for ull

F2 er hvit ull av spæl- eller krysningstype, lenger enn 12 cm (dekkull) og 4 cm (bnull).

Lengdekravet til dekkulla er 120 mm og 40 mm til bnulla. Kravet til fiberfinhet er 90 μ .

Det godtas en del marg, dødhår og «type 3»-hår. Det godtas noe vegetabiler og lett filting, samt noe mer fett/skitt enn i første klasse. Kravet til hvithet etter vask er lavere enn for første klasse.

Krysningull med spælpreg går i denne klassen.

F1S er pigmentert fellull av god spætype, lenger enn 12 cm (dekkull) og 4 cm (bnull).

Lengdekravet til dekkulla er 120 mm, og kravet til fiberfinhet er mindre enn 60 μ . Lengdekravet til bnulla er på 40 mm, og kravet til fiberfinhet er mindre enn 25 μ .

Det godtas bare ubetydelig marginnhold, relativt få og fine dødhår, og svært få «type 3»-hår. Dekkulla skal være lang, myk og glansfull, med vesentlig kortere og finere bnull. Bnullas lengde skal være 1/3 – 1/2 av lengden til dekkulla. Det godtas bare ubetydelig vegetabilinnhold og filting, og lavt fett-/skittinnhold.

Ull som ikke holder kravene til første klasse, skal i klasse C2S.

Ull av pelstype

F1P er fellull av god pelstype, lenger enn 6 cm

Lengdekravet til dekkulla er 60 mm, og kravet til fiberdiameter er finere enn 60 mikrometer (μ).

Det godtas bare ubetydelig marginnhold, relativt få og fine dødhår, og svært få «type 3»-hår. Ulla skal være myk og glansfull, med god lokk / krøll. Det godtas bare ubetydelig vegetabilinnhold og filting, og lavt fett- / skittinnhold.

«Hvit pelssauull» godtas også. Dette kan være ull fra helt lyse, reinrasede pelssauer, leicestersau, eller det kan være hvite pelssaukrysninger, hvor ulla har tydelig pelspreg (god lokk og glans).

Ull som ikke holder kravene til første klasse, skal i klasse C2S.

Hvit filtet ull, svært grov ull, og hvit ull med mye marg eller vegetabiler

G er hvit, tydelig filtet ull, opp til hardfiltet. Tommefingerregel: Man skal kunne presse tommelen gjennom fellen.

Det godtas maksimalt med grov ull, margull og dødhår (over grensa for C2-klassen). Det godtas noe vegetabiler.

V er hvit ull med mer enn litt vegetabiler. Det godtas bare lett filting.

Hvis ulla både inneholder mye vegetabiler, og er svært filtet: Det er bedre å ha V-ull i G-klassen, enn G-ull i V-klassen.

Frasortert hvit ull (Buk-, lår-, og haleull)

H1 er hvit, frasortert ull fra høst- eller helårsklipp, lenger enn 7 cm

Her havner også hvit ull lenger enn 7 cm hvor buk-, lår-, haleull er blandet med fellulla.

Gjennomsnittlig lengdekrav er 70 mm og kravet til maksverdi for fiberfinhet er 90 mikrometer (μ).

Det godtas en del marg og dødhår. Det godtas litt vegetabiler og lett filting. Det godtas ikke mer enn ubetydelig mengde av urinbrent ull.

H2 er hvit, frasortert ull fra vårklipp, uten lengdekrav

Her havner også hvit fellull som er kortere enn 40 mm, og hvit vårull hvor buk-, lår- og haleull er blandet med fellulla.

Maksverdi for fiberfinhet er 90 μ .

Det godtas en del marg og dødhår. Det godtas litt vegetabiler og lett filting. Det godtas ikke mer enn ubetydelig mengde av urinbrent ull.

H2 lenger enn 40 mm kan klasseres i B2, dersom ulla tilfredsstillende alle kravene i den klassen.

H3 er opprinnelig hvit, urinbrent ull og sterkt tilskitnet ull. Det godtas marg og dødhår. Det godtas litt vegetabiler og lett filting.

Urinbrent ull kan også gå i klasse C2S.